

TITUS VIȘEU

*O aventură
estetică târzie
cu Andrei Strihan*

*O aventură
estetică târzie
cu Andrei Strihan*

„LITERATURA ȘI CINEMATOGRAFIA – Punți culturale între România și Israel”

Programul evenimentului

Programul evenimentului

„Literatura și cinematografia –
punți culturale între România și Israel”,

– 10 septembrie 2015 –

10 septembrie 2015, ora 17:00

Partea I: Literatura

Lansarea cărții „O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan” de Titus Vîjeu

Moderator: **Costel Safirman**

Cuvânt de deschidere: **Radu Boroianu**, președintele Institutului Cultural Român

Participanți:

Ing. **Dragoș Nelersa** – „Cuvântul editorului – despre provocarea de a lansa un volum simultan în România și Israel”

Magdalena Brătescu – „Contribuția volumului O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan la conservarea patrimoniului cultural teatral”

Prof. **Andrei Strihan** – „Semnificația apariției cărții O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan”

Dr. Ing. **Strul Moisa**, Universitatea Ben Gurion din Beer Sheva – „Un volum care onorează comunitatea originarilor din România”

Prof. **Titus Vîjeu** – „Teatrul în conștiința critică a lui Andrei Strihan”

Partea II: Cinematografia

Proiecția unui fragment din filmul documentar „**Colțuri de București**” (România, 2014, regia Vlad Trandafir)

„Bucureștiul meu”, discuție despre București și imaginea acestuia în film și literatură – eveniment de celebrare a 556 de ani de la prima consemnare documentară a cetății Bucureștilor.

Participanți:

Vlad Trandafir și Prof. **Titus Vîjeu**

Radu Boroianu,
președintele Institutului
Cultural Român

Îmi face o mare bucurie să mă pot adresa profesorului meu din anii studenției de la Facultatea de regie teatru a fostului Institut de artă teatrală și cinematografică I.L. Caragiale. Cu emoție vă salut stimate Domnule Profesor Andrei Strihan și îndrumările domniei voastre pe căile esteticii mi-au rămas bine întipărite în memorie.

Institutul Cultural Român prin reprezentanța sa la Tel Aviv își face titlu de onoare de a găzdui sau sprijini manifestările ce relevă valoarea personalităților din varii domenii, ce s-au remarcat cândva în România și o fac acum în Israel.

La mulți ani și multă sănătate creativă, Domnul Profesor Andrei Strihan!

Partea I

LITERATURA

Volumul „*O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan*” (Ed. Familia, 2014) reprezintă un amplu dialog cultural susținut de un fost student (Titus Vîjeu) cu fostul său profesor de estetica teatrului de la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” din București (în prezent UNATC) pe teme legate de vârstele artei teatrale românești și universale, dar și de aspecte specifice ale creației artistice a autorilor israelieni de origine română. Câteva eseuri fixează contribuția lui Andrei Strihan la dezvoltarea gândirii teatrale moderne, pe baza cărților publicate de venerabilul teatrolog în România (*Contururi scenice, Siluete, O aventură estetică cu Teodor Mazilu*) sau în Israel (*Le Pouvoir du Comique, The Same Play, Different Masks*). O carte generată de relația puternică dintre magistru și discipol, un binom intelectual ce marchează în ziua de azi, tot mai supusă dezagregării valorilor, nu doar o substanțială amintire personală ci și un model de urmat pentru noile generații.

Ideea s-a născut la Tel Aviv

Cartea „*O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan*” de Titus Vîjeu redă dialogul cultural pe care un discipol, declarat ca atare, îl întreține cu magistrul său de cândva.

Regăsirea celor doi în anul de grație 2010, când Andrei Strihan primea titlul de „Doctor Honoris Causa” al Universității de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” din București – după trei decenii și jumătate de la stabilirea în Israel a laureatului – a condus la reconstruirea canalelor de comunicare dintre ei.

În timpul unei scurte revederi, la Tel Aviv, în ziua de 1 mai 2014, câțiva martori ai discuțiilor pe teme teatrale dintre cei doi au introdus ideea unei cărți pe care aceștia ar putea-o dedica unui fenomen atât de viu și etern precum *Teatrul*.

Avantajul oferit de noile mijloace de comunicare modernă a favorizat corespondența dintre cei doi autori, aflați la distanța deloc neglijabilă ce separă Bucureștiul de Tel Aviv.

Rezultatul acestui schimb de opinii desfășurat în pragul verii 2014, prin e-mail, avea să fie această carte pe care Editura Familia din Israel a publicat-o cu câteva luni în urmă atât în Israel cât și în România.

Ecourile critice favorabile înregistrate în cele două țări de această carte, considerată recent de revista bucureșteană „Cultura” drept „o carte de zile mari” au avut în centrul atenției spireitul inovator al unei lucrări literare generată de „relația puternică dintre magistrul și discipol.”

Cuvintele citate fac parte din textul de prezentare de pe coperta a IV-a a volumului. Substanța spirituală ce le determină se află, însă, în paginile cărții „*O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan*”.

Andrei Strihan

Născut la 13 aprilie 1924 la Roman, România. Teatrológ și estetician specializat în arta spectacolului. Doctor în estetica teatrului, profesor universitar.

Între 1950 și 1976 a desfășurat o bogată activitate didactică la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” parcurgând toate gradele universitare. În 1976 a emigrat în Israel, continuându-și cariera didactică la Facultatea de Arte a Universității din Tel Aviv.

În 2010 a primit titlul de Doctor Honoris Causa al Universității de Artă Teatrală și Cinematografică din București în semn de aleasă prețuire pentru activitatea sa științifică, recunoscută pe plan internațional.

Andrei Strihan este autorul unor cărți esențiale pentru înțelegerea fenomenului teatral din ultima jumătate de secol, precum:

O aventură estetică cu Teodor Mazilu - apărută în 1972 la Editura Științifică din București și reeditată în 2013 de Editura Tipo-Moldova din Iași; *Contururi scenice* (Editura Emi-

nescu - 1975); *Silue-te - radiografii estetice* (Editura Publicațiilor pentru Străinătate, București, f.a.); *Leone de'Sommi Portaleone - precursor al regiei moderne* (Ed. Cartea Românească, București, 2001).

În Israel a publicat: *Le pouvoir du comique* (1979) și cele trei ma-

sive volume reunite sub titlul: *The Same Play, Different Masks*, sub egida Universității din Tel Aviv (2010-2013).

În urmă cu câteva luni a apărut simultan în Israel și România cartea *O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan* (Editura Familia, Rishon Letzion, director Dragoș Nelersă) pe care prof. univ. dr. Titus Vîjeu i-a consacrat-o fostului său magistru de la IATC „I. L. Caragiale” care „ajuns la vârsta Psalmistului, se bucură de o energie fizică și intelectuală care-i permite să ofere teatrului flacăra unei pasiuni adolescente dar și pe cea a unei mature chibzuințe critice, așezându-l în linia unor gânditori care au căutat *densitatea umană* a unei arte mereu pusă în situații de criză, dar niciodată înfrântă”.

Titus Vîjeu

Este profesor la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” din București, Facultatea de film și doctor în cinematografie și media.

Este membru al Uniunii Scriitorilor din România, autor a peste 20 de volume de versuri, eseistică, memoriale de călătorie, studii de istoria artelor vizuale, precum: monografia *Andrzej Wajda - omul de celuloid* (Ed. Clusium – 2005), *Scripta manent - ghid bibliografic al scriitorilor din Radio* (Ed. Casa Radio, 2005), *Dan Pița - arta privirii* (Ed. Noi - Media Print, 2012), *Cinema, cinema, cinema - dialoguri cu Dan Pița* (Ed. Noi - Media Print, 2014), *O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan* (Ed. Fami-

lia – Israel), *Mircea Daneliuc - Monsieur l'Auteur sau lupul singuratic al filmului românesc* (sub tipar la Ed. Noi - Media Print).

Membru al Uniunii Cineaștilor din România și membru în colegiul de redacție al revistelor: „Film” și „Close-up”, Titus Vîjeu a fost, în perioada 1991-1998, director la Societatea Română de Radiodifuziune, în cadrul Departamentului de Relații Internaționale. În această calitate a reprezentat România în diverse organisme internaționale precum Uniunea Europeană de Radio și Televiziune (UER - EBU) cu sediul la Geneva - și Universitatea Internațională de Radio și Televiziune (URTI) de pe lângă UNESCO (Paris).

Ing. Dragoș Neltersa
director editura „Familia”

Provocarea realizării volumului „O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan”

Editura „Familia” a fost fondată în anul 2006, fiind de la bun început orientată spre publicarea de carte în limba română și ebraică. Principiile după care s-a desfășurat activitatea editorială au fost competența și seriozitatea în relațiile cu autorii și cititorii, coerența în susținerea unui program editorial ambițios care să vizeze un public-țintă foarte variat și respectarea unor standarde de calitate (inclusiv grafice și tipografice) ridicate, care să satisfacă exigențele tot mai mari ale unei piețe de carte în continuă creștere și diversificare. Aceste principii, care într-un cuvânt ar putea fi definite ca profesionalism, au fost respectate de-a lungul timpului, ceea ce explică de ce, actualmente, „FAMILIA” este una dintre cele mai bine cotate edituri din Israel, fiind acreditată de Asociația scriitorilor israelieni de limba română în anul 2013 cu o diplomă de excelență.

După nouă ani de la înființare, editura „Familia” a fost pusă în fața unei provocări: realizarea volumului „O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan” al cărui autor, prof. Titus Vișeu, se află la distanță de 1566 de kilometri de sediul editurii și lansarea cărții simultan în România și în Israel.

Ne-a onorat faptul că autorul, o personalitate marcantă din România, a apelat la editura noastră și nu la una dintre zecile edituri de prestigiu din București. Am știut de la bun început că acest proiect va avea un grad ridicat de

dificultate dar, ne plac provocările și am acceptat pe loc.

Vă întrebați bineînțeles care a fost rețeta acestei cărți de succes. Iată câteva dintre elementele de care am ținut seamă: o comunicare cât mai facilă între toți participanții la proiect; un sistem de monitorizare și verificare sincronizat între toți membri participanți; colaborarea numai cu societăți de top atât în Israel cât și în România.

Magdalena Brătescu
romancieră și jurnalistă

Contribuția volumului „O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan” la conservarea patrimoniului cultural teatral

Volumul „O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan” a fost publicat în excelente condiții grafice și tehnice la Editura Familia sub direcțiunea lui Dragoș Nelerș. Titus Vișeu, autorul cărții, este actualmente profesor la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică din București, iar în trecut, a fost studentul profesorului de estetică și criticului dramatic Andrei Strihan. Lucrarea, „o conversație boierească” (citată din cronică de Natalița Stancu), rememorează legăturile trecute și prezente dintre cei doi distinși intelectuali care se delectează unul cu spiritul și cultura celuilalt, punând în lumină personalitatea magistrului și evocând oameni de teatru, spectacole evenimente și momente remarcabile din viața artistică românească din timpul când se afla sub cizma cenzurii comuniste care „castra libertatea” artelor.

Conceput în majoritatea sa sub formă de dialoguri purtate timp de 24 de zile, volumul cuprinde și file din jurnalul autorului, precum și câteva articole dedicate de acesta „nonagenarului strălucit ce și-a păstrat intactă vioiciunea spiritului, apărătorului consecvent al valorilor teatrului românesc și universal”.

Profesorul Andrei Strihan este autorul unei opere publicate în România și în Israel din care amintesc „Contururi scenice”, „Le pouvoir du comique” „Siluete”, „Leone de Sommi precursor al regiei moderne”, „O aventură estetică cu Teodor Mazilu” și trei volume „The same Play, Different Masks”.

Andrei Strihan face parte din personalitățile culturale autentice românești de origine evreiască emigrate în Israel și care au continuat să se bucure de o justă apreciere a talentului, culturii, capacității de a analiza și de a spune întotdeauna adevărul.

Andrei Strihan a fost profesor de estetica teatrului la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică din București și la Universitatea din Tel Aviv unde a predat cursuri despre teatrul lui Cehov, Gogol, Pirandello, Ionescu, despre Commedia del’Arte și despre statutul comediei și tragediei în secolul douăzeci. Dar și despre arta regizorală a lui Liviu Ciulei, Lucian Pintilie și Andrei Șerban.

Profesorul Strihan a fost președinte al Asociației scriitorilor israelieni de limba română, iar în urmă cu cinci ani a primit titlul de Doctor Honoris Causa al Universității de Teatru din București.

Revăzându-se după o absență de patruzeci de ani, Titus Vlăjcu îl evocă cu admirație pe „dragul său profesor cu mersul drept și decis, cu vioiciune a minții și umor, cu eleganța înfățișării și a rostirii. E o bucurie să vezi cum viața își poate păstra frumusețea și la zenitul existenței noastre”.

Andrei Strihan îl cita adesea la catedră pe Albert Camus cu rugăciunea sa succintă „Dă-mi, Doamne, puterea de a alege ce-mi place și să mă țin de asta până la capăt” Și iată, el a ales teatrul și arta spectacolului cărora le-a dedicat cărțile sale, el continuă să vizioneze toate premierele teatrelor israeliene și să scrie săptămânal cronici dramatice.

Dialogurile celor doi maeștri sunt în fapt interviuri care pasionează cititorul și-i mențin interesul constant de-a lungul întregii lecturi. Discuțiile se axează la început pe teatrul absurd reprezentat de Eugen Ionescu, subiect abordat de Andrei Strihan și în lucrarea sa de doctorat. Autorul Rinocerilor care l-a citit pe Andrei Strihan a scris despre el că „este un istoric al teatrului, un critic și un eseist pe care-l apreciez călduros. Este foarte cunoscut publicului și specialiștilor datorită talentului său și cunoștințelor sale în materie”

În continuarea colocviului Vîjeu-Srihan, sunt amintiți cei mai reprezentativi regizori ai școlii naționale de teatru românesc Liviu Ciulei, Lucian Pintilie, Radu Penciulescu, David Esrig, Lucian Giurchescu, Valeriu Moisescu, precum și marii actori ai scenei românești cu care aceștia au lucrat, George Constantin, Ștefan Iordache, Mitică Popescu, Ion Caramitru, Virgil Ogășanu, Marin Moraru etc.

Oprindu-se la momentul „bombă”, montarea spectacolului „Revizorul” la Bulandra, interzis de cenzură ca „nociv și contrarevoluționar”, Andrei Strihan povestește cum cronică sa teatrală a fost scoasă din revista „Contemporanul”, iar Pintilie ostracizat, interzicându-i-se de a mai regiza vreodată în România. Directorul teatrului, Liviu Ciulei, demis și, alături de el, alți încă patruzeci de directori din țară. Articolul semnat de Andrei Strihan avea să apară după aproape un sfert de veac în volumul „Siluete”, din 1994.

Analizând esența comicalului, subiect care l-a preocupat mereu pe esteticianul Andrei Strihan, acesta scrie că îi pare „o concepție de viață, o modalitate de a contempla și înțelege contrastele și contradicțiile sociale, o cale de a cunoaște înălțimile și abisurile sufletului omenesc”, subliniind astfel relația dintre „societate și actul artistic”.

În incitanta carte „O aventură estetică cu Teodor Mazilu”, autorul pieselor „Acești nebuni fășarnici”, „Somnoroasa aventură”, „Proștii sub clar de lună” sau „Don Juan moare ca toți ceilalți” discută cu esteticianul Strihan despre „zona intimă de libertate a individului, despre tragic și comic, conformism și revoltă, mediocritate și strălucire spirituală”. Un scriitor ca Mazilu care a pătruns până în adâncurile psihologiei românești și a dezvăluit în dramaturgia sa „o viziune fantastică și grotescă a cenușiului contemporan”, fapt pentru care a fost interzis, a trăit în „impasul captivității creatoare, a mizeriei morale și materiale”, iar opera sa nu a fost inclusă în „Antologia dramaturgiei românești” de „criticaștrii” care erau conștienți „de forța de distrugere a uitării”. Iată și concluzia profesorului Strihan: „este o lege ca marile creații să fie întâmpinate cu ostilitate, hulite, minimalizate sau ignorate de liota proștilor sub clar de lună”.

„Ziua a opta” e consacrată lui George Banu, o glorie a criticii teatrale europene, devenit unul dintre cei mai autoritari teoreticieni ai gândirii tea-

trale moderne. Cei doi, profesorul Strihan și profesorul Banu sunt legați „printr-o prietenie neîntreruptă de peste cincizeci de ani”. Esteticianul l-a admirat încă din vremea când îi fusese student la IATC și mai târziu când a devenit cadru didactic la aceeași instituție, iar apoi doctor cu distincția *Magna cum laudae*. Amândoi au fost colegi, cronicari de teatru la revista „Contemporanul”. „George Banu și-a părăsit țara natală, a învins prin perseverență și dârzenie obstacolele exilului și s-a impus ca o personalitate marcantă în lumea teatrală din Occident”. Actualmente el este profesor de studii teatrale la Universitatea Sorbonne Nouvelle și la Universitatea Catolică din Nouvelle-la-Neuve din Belgia. În 1988, profesorul George Banu a făcut o comunicare la Congresul dedicat de Universitatea din Tel Aviv esteticianului Leone de Sommi, dintre primii teoreticieni ai regiei teatrale (vorbit de secolul al XVI-lea). Profesorul Strihan a contribuit la organizarea acestui congres, fiind și raportor și a făcut cercetări pentru readucerea în actualitate a marelui cărturar italian rinascimentist. Leone de Sommi Portaleone a înțeles că umanitatea nu poate exista și supraviețui decât prin cultură ca instrument de comunicare interumană.

Poposind la mult iubitul său Cehov, cel despre care Gorki spunea că „a știut să zeflemisească acea lume, eliberând-o de mușgaiul banalității”, profesorul Strihan se referă în principal la „Livada de vișini” în montarea lui Lucian Pintilie pe scena Teatrului Bulandra. „Cu o limpezime crudă, adumbrită pe alocuri de un fior tragic și de lirism, regia lui Pintilie a luminat infrastructura piesei, risipind păienjenii mistificator și destinul aparent tragic al proprietarilor livezii”. În cronicile făcute despre montările Cehov din Israel cu „Trei surori” la Teatrul Gesher și „Unchiul Vania” la Teatrul Bibliotecii din Ramat Gan, criticul de teatru, mult mai puțin entuziasmat, sancționează scenografia primei și jocul primitiv al actorilor din a doua.

Neuitându-i pe slujitorii scenei de origine română din Israel, Andrei Strihan se oprește pe câteva pagini la „marea doamnă a teatrului ebraic”, Lia König pe care am văzut-o și eu pe scena Teatrului evreiesc din București în memorabila piesă „Anna Franck”, rol pentru care a primit Premiul de Stat al României. În continuare sunt menționați și alți actori talentați originari din România ca Yakov Bodo, Shimon Bar, Carol Marcovici, Gitta Munte, Rami

Baruch, Rozina Cambos, Tatiana Olier Canelis, Nicu Nitai.

În „a doua filă de jurnal” a autorului Titus Vîjeu este prezentată biografia lui Andrei Strihan care s-a născut într-o perioadă critică pentru democrația românească, în orașul moldovean Roman.

„O aventură estetică târzie” dezvăluie cititorului și aspecte din viața personală a lui Andrei Strihan, în principal trauma plecării sale din România: „Partir, c’est mourir un peu. Să-ți părăsești țara natală, parte indestructibilă din ființa ta, din personalitatea ta, din fondul tău afectiv și spiritual pentru a emigra în țara străbunilor este o traumă greu de vindecat pentru un intelectual. Adaptarea în Israel la alte norme de viață, la alt comportament civic, la alte criterii valorice a fost extrem de anevoioasă. E ca și cum te-ai trezi dintr-odată analfabet. Și până când începi să gândești în limba țării, treci prin momente aspre și deprimante”. Dar Andrei Strihan e un învingător. Nu l-au marcat anii dictaturilor dinainte și de după război ci, după cum precizează Titus Vîjeu „a beneficiat de o natură solară care l-a ajutat să parcurgă etapele vieții cu o anume seninătate. Probabil grație intensității cu care a trăit lumea miraculoasă a teatrului”.

Ideea cărții de a-l înfățișa cititorului pe Andrei Strihan prin crâmpie din viață, gândirea sa filozofică, apartenența estetică, aprecieri de valoare, ideea de a aborda subiecte legate de teoria teatrului și regiei sub forma unei „causerie” culte și pasionante, evită poziția autobiografului a cărui poveste poate fi interpretată ca subiectivă sau egocentristă. Volumul este deci o „substanțială amintire personală și un model de urmat pentru noile generații”.

Partea a doua a cărții lui Titus Vîjeu cuprinde articole despre „Teatrul în conștiința critică a lui Andrei Strihan”. În „Jurnal” e vorba de celebrul articol din Contemporanul interzis și apărut de abia după două decenii. „Puterea comicului și comicul puterii” este scris după notițele luate de Vîjeu la cursurile profesorului Strihan care le spunea studenților că „ceea ce asigură perenitatea esteticii e însăși neputința acesteia de a oferi o soluție definitivă marilor probleme ale artei”.

Încheierea articolului se referă din nou la Andrei Strihan care „a rămas credincios teatrului românesc și universal, mereu sensibil la manifestarea multiformă și variată a comicului”. Mă alătur aprecierii prețuitului om de

teatru din Israel, Udi Ben Moshe, care nota despre eroul cărții: „Mulți critici ar putea învăța din perspectiva critică a lui Andrei Strihan și din înțeleptele sale cuvinte”.

Titus Vîjeu menționează în „Sweet remember” (dulce amintire) „Andrei Strihan și-a petrecut cea mai mare parte a vieții într-un secol în care arta s-a întâlnit nu o dată cu sclerarea, creația cu crima programată, frumusețea cu moartea devastatoare. Nu știi dacă între manuscrisele sale se află și memorialistică. Ar fi extraordinar să putem avea depoziția sa de martor față de tulburătoarele întâmplări, cele mai multe atroce, ale secolului XX. Adolescent în timpul războiului, marcat de abjectele legi rasiale, tânăr într-o epocă proclamată drept revoluționară și progresistă, solicitându-i adeziunea, matur într-o Românie în care național-comunismul câștiga tot mai mult teren, autorul acesta echilibrat și lucid ne-ar putea oferi una din cele mai credibile mărturii, scrisă probabil în acel stil literar elevat care-l individualizează”.

În articolul de încheiere, publicat în revista „Teatrul azi” numărul 5-6 din 2014, Vîjeu scria: „Andrei Strihan face parte din elita esteticienilor, iar consecvența cu care a știut să slujească teatrul mai bine de șase decenii ni-l înfățișează azi ca pe un blând și iubit Patriarh al Thaliei”.

Profesorul Andrei Strihan constituie un exemplu de intelectual cult și rafinat, om de teatru profesionist, demn de a fi imitat și urmat, de admirat pentru cultura sa vastă, originalitatea și profunzimea ideilor, claritatea gândirii, limbajul elevat și onestitatea criticilor sale.

Dr. ing. Strul Moisa

O carte ce onorează comunitatea originarilor din România

Volumul „*O aventură estetică târzie cu Andrei Strihan*” constituie expresia spiritului de admirație și prețuire al DISCIPOLULUI bucureștean, prof. Titus Vîjeu, pentru interlocutorul său, acum telavivian, MAGISTRUL prof. Andrei Strihan, reprezentând o expresie concretă de comunicare și înțelegere reciprocă de excepție între dânsii. Cartea reprezintă expresia punții afective de legătură dintre doi oameni, punte ce nu s-a destrămat, în pofida distanței geografice.

Cartea demonstrează că, în pofida contextului de globalizare cu care se confruntă astăzi omenirea, sentimentul de a fi OM, de a fi MENSCH nu a izbutit să fie metamorfozat în totalitate și tuturor în ceva amorf.

Având la dispoziție un „material” bine cristalizat și conturat, prof. Vîjeu demonstrează în carte acest lucru cu o vie și clară pasiune. Iar acest „material UMAN” avut la dispoziție – mă refer la MAGISTRUL cavalier al esteticii în teatru, prof. Andrei Strihan - este dumnealui însăși un mare OM și DOMN.

Cartea constituie un exemplu asupra modului în care se poate spune sintetizat ȘALOM: bună dimineață, bună seara, la revedere, bine ai venit. Originarii din România sunt mândri de o asemenea personalitate precum este prof. Andrei Strihan.

Mult stimate domnule prof. Titus Vîjeu, originarii din România sunt mândri de dumneavoastră, de opera ce ați realizat-o împreună cu prof. Andrei Strihan. Și aici doresc să consemnez că energia de activare pentru realizarea cărții o reprezintă ideea doamnei Virginia, soția dvs.

Și tot acest volum de carte, acest exemplu de ȘALOM sintetizat, ar putea constitui un exemplu demn de urmat, care să ne onoreze pe noi, israelienii originari din România.

Înainte de încheiere, vă rog să-mi permiteți să vă prezint ceva deosebit: poezia „De ce-s evreu” de Edmond Fleg, în traducerea realizată de către prof. Vâjeu. Mi-a fost dat să ascult poezia, citită personal de către prof. Vîjeu, în acea duminică de 8 martie a.c., în cadrul unui eveniment editorial, ce se desfășura la sediul Templului Coral din București, la biblioteca „A. M. Helevy”. Evenimentul se desfășura sub genericul MATINEE DUMINICALE, matinee organizate de către FCER, ele fiind caracterizate de un înalt nivel intelectual, având participare de excepție. Atunci am avut plăcerea de a cunoaște un distins intelectual - prof. univ. dr. Titus Vîjeu - care acum, împreună cu soția – distinsa doamnă Virginia, se află ambii printre noi.

Remarcă: printre altele, Edmond Fleg este și autorul libretului pentru tragedia lirică Oedip de George Enescu.

De ce-s evreu

Autor: Edmond Fleg

Eu sunt evreu căci zămislit de Israel și pierzându-l,
l-am resimțit în mine mai viu ca viața mea.
Eu sunt evreu căci zămislit de Israel, aflându-l iar,
vreau să trăiască mai presus de mine, mai viu decât în mine însumi chiar.
Eu sunt evreu căci chiar, credința-n Israel
îmi cere să port pe umeri orice greutate.
Eu sunt evreu căci orișunde plânge
o suferință, acolo plânge sigur și-un evreu.
Eu sunt evreu căci orișicând se-aude
o disperare, Evreul încă speră.
Eu sunt evreu căci Israel grăiește
prin cel mai vechi și cel mai nou cuvânt.
Eu sunt evreu căci Israel făcut-a
făgăduință pentru lumea toată.
Eu sunt evreu căci pentru Israel
nu-i terminată lumea iar oamenii-o zidesc.
Eu sunt evreu căci pentru Israel nu-i omul săvârșit;
doar oamenii-l creează.
Eu sunt evreu căci peste neamurile lumii și al său
Israel așează Omul și Unitatea sa.
Eu sunt evreu căci mai presus de om, înfățișare-a sfintei unități
Israel așează Unitatea divină și propria-i sfințenie.

Partea II

CINEMATOGRAFIA

„Colțuri de București” este un proiect video care își propune să cerceteze și să aducă împreună afectivitățile bucureștenilor pentru locurile care definesc peisajul urban. Filmul reprezintă o colecție de confidențe, întâmplări în „colțuri” din București, mărturisite de iubitori de București, precum Adina Nanu, Neagu Djuvara, Dan C. Mihăilescu, Tiberiu Soare, Georgeta Filitti, Marius Constantinescu, Vintilă Mihăilescu, Radu Paraschivescu, Eugen Istodor și alții.

„Prietenii sau necunoscuții care se lasă înregistrați de camera mea nu-și scotocesc memoria pentru găsirea celui mai inedit colț de București. Nu despre obiective turistice e vorba, nu facem un inventar de locuri fermecătoare. Ci unul de întâmplări. De scurte istorii, ale fiecăruia, în legătură cu un loc din acest oraș.” - Vlad Trandafir.

Vlad Trandafir,

regizor și scenarist, este absolvent al Facultății de Științe Luminy (2003, Marsilia, Franța) și al Facultății de Film – secția Regie de film și TV (2007), din cadrul UNATC „I.L.Caragiale”.

A urmat studii de master în Arta regiei de film, Facultatea de Film, UNATC „I.L.Caragiale” (2013). Filmele sale au fost selectate în peste 60 de festivaluri internațional

(Viena, Cambridge, Sydney, Tricase, Drama, Atena, Teheran, Fribourg, Porto, Oxford, Belgrad, Sofia, Tallinn, Bratislava, Minsk, Amman etc).

A scris și regizat filme precum „Datorie” (2006, distins cu Premiul pentru cel mai bun film de ficțiune la Teheran), „Sinopsis docu-dramă” (2007, distins cu premiul PROCINEMA), „Fabulosul destin al lui Toma Cuzin” (2009, distins cu Marele Premiu la Best Film Festival) și „După-amiază în Drumul Taberei” (2011). De asemenea, a regizat emisiunea „Profil, Poveste, Personaj” (2011, TVR Cultural). Este coscenarist al lungmetrajului „O lună în Thailanda”, regizat de Paul Negoescu.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

*Institutul Cultural Român
B-dul. Shaul HaMelech nr. 8
64733 Tel Aviv
Israel*

*Tel.: +972-3-696 17 46
Fax: +972-3-691 12 04
E-mail: office@icrtelaviv.org*

*Editura Familia
www.efamilia.org
P.O.B. 7159*

*Rishon Lezion, Israel
Tel.: +972-3-952 58 21
+972-524-716 004
Fax: +972-73-737 23 76*

